

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10CoP/28/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618200119
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5618200119.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. K., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, v konaní zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, dieťa rodičov: matka - K. K., nar. X.X.XXXX, bytom G., Y. XXX/XXA, právne zastúpená JUDr. Zuzanou Medveckou, advokátkou so sídlom B. C., N. XXX, a otec - W. K., nar. X.X.XXXX, bytom B. C., T. XXX/X, právne zastúpený JUDr. Tamarou Maďarovou, advokátkou so sídlom B. C., E. XXXX/XX, o návrhu otca na zmenu osobnej starostlivosti a o návrhu matky na zvýšenie výživného, v štádiu o nariadení neodkladného opatrenia na návrh otca, na základe odvolania matky proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 1P/7/2018-296 zo dňa 1.6.2020, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku I. o nariadení neodkladného opatrenia m e n í tak, že návrh otca zamietá.

Odvolanie matky proti uzneseniu súdu prvej inštancie vo výroku II. o začatí konania o nezhode rodičov v otázke premiestnenia maloletého a vo výroku III. o ustanovení kolízneho opatrovníka na zastupovanie v konaní o nezhode rodičov v otázke premiestnenia maloletého o d m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) vyhovel návrhu otca a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým matke uložil až do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného na tamomšom súde pod sp. zn.1P/7/2018 zdržať sa premiestnenia maloletého tým, že zmení jeho aktuálne bydlisko v obci G. do inej obce (výrok I.).

2. Súd prvej inštancie vychádzal z úvahy, že pomery účastníkov vyžadujú okamžitú úpravu formou neodkladného opatrenia. Prestaňovaním maloletého na základe jednostranného rozhodnutia matky by v danom štádiu potenciálne mohlo dôjsť k ohrozeniu záujmov maloletého, ktoré nemožno stotožňovať s individuálnymi predstavami rodičov o realizácii svojich rodičovských práv. Dokazovanie v danom štádiu konania nie je ukončené, k otázke týkajúcej sa premiestnenia bydliska maloletého má právo vyjadriť sa aj otec. Preto je daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov - ponechaním maloletého v jeho doterajšom prirodzenom prostredí v obci G., okrem iného aj v záujme skončenia školského roka v škole, v ktorej vyučovanie absolvoval doposiaľ, bez prerušenia väzieb tesne pred ukončením ročníka. Zachovanie kontinuity procesu výučby najmenej do skončenia školského roka je v záujme stabilizácie pomerov maloletého ako žiaka.

3. Zároveň okresný súd začal konanie o nezhode rodičov v otázke premiestnenia maloletého (výrok II.) a ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš za kolízneho opatrovníka pre maloletého na jeho zastupovanie v predmetnom konaní (výrok III.).

4. V danej spojitosti (súd) konštatoval, že predmetom konania vo veci samej je návrh otca na zmenu osobnej starostlivosti a návrh matky na zvýšenie výživného a na základe popísaných skutočností a v súlade so zásadou hospodárnosti konania rozhodol bez návrhu o začatí konania o nezhode

rodičov ohľadom premiestnenia maloletého a súčasne maloletému pre toto konanie ustanovil kolízneho opatrovníka.

5. Proti tomuto uzneseniu, primárne proti výroku I., ale „z opatrnosti“ aj proti výrokom II. a III., podala odvolanie matka, ktorá sa domáhala jeho „zrušenia v celom rozsahu a zamietnutia návrhu otca“.

6. Odvolateľka namietala splnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia - súd nemal osvedčené žiadne nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Súd zároveň začal bez návrhu konanie tam, kde to zákon nepripúšťa (aj keď bola poučená, že proti tomuto výroku nie je odvolanie prípustné; tiež proti výroku o ustanovení kolízneho opatrovníka).

7. Z návrhu otca nevyplývajú podľa matky žiadne skutočnosti spôsobilé pripustiť možnosť hrozby nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Matka popierala pravdivosť tvrdenia otca o tom, že sa až v marci 2020 dozvedel, že by malo dôjsť k presťahovaniu maloletého; otec o tom vie dlhodobo. Na pojednávaní dňa 10.3.2020 jej priateľ ako aj ona uviedli, že otázka zmeny bydliska bude aktuálna až v prípade doriešenia všetkých záležitostí ohľadom dokončenia rodinného domu a jeho kolaudácie, a teda aktuálne - keďže vzhľadom na pandémiu koronavírusu nebolo možné zabezpečiť dokončenie domu a kolaudáciu - neexistuje žiadne nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Odvolateľka tiež vytýkala okresnému súdu záver o „potenciálnom“ ohrození záujmu maloletého, nakoľko zákon vyžaduje nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy. Ďalej uviedla, že maloletému nikdy nezakazovala hovoriť o T. alebo o sťahovaní a sponchybnila tvrdenia otca, že by bol maloletý trestaný, ak by vyslovil obavy v súvislosti so sťahovaním. Maloletý sa do nového bývania teší, má tam už aj kamarátov. Pôvodcom jeho obáv zo sťahovania je otec, ktorý sa mu vyhrážal, že ho v prípade presťahovania nebude navštevovať. Pokiaľ okresný súd poukazoval na potrebu/záujem maloletého skončiť školský rok v škole, kde absolvoval vyučovanie doposiaľ, platí, že od vypuknutia pandémie maloletý školu nenavštevuje a vzdelávanie prebieha online. Dodala, že si nemyslí, že presťahovanie by bolo v rozpore so záujmami maloletého. Nemieni pretrhnúť väzby maloletého s rodinou, ktorú má na Liptove. Keďže si zabezpečili s priateľom svoje bývanie, plánujú uzavrieť manželstvo, presťahovaním chcú vytvoriť úplnú rodinu, čo je v prospech aj maloletého. Už teraz, keď s ňou maloletý trávi čas v T. počas víkendov, sa do takej miery adaptoval v danom prostredí, že nemá problém nadväzovať sociálne kontakty, má tam svojich kamarátov atď.

8. Napokon odvolateľka argumentovala, že začať konanie o nezhode rodičov v otázke premiestnenia maloletého bez návrhu neumožňujú ani procesné predpisy. Otec, ktorý má dlhodobo vedomosť, že v budúcnosti dôjde k zmene bydliska, mal podať návrh vo veci samej, ak sa domnieval, že so zmenou nesúhlasí.

9. Ostatní účastníci zostali v odvolanom konaní nečinní.

10. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 34 CSP), po zistení, že odvolanie podal oprávnený účastník konania (§ 2 ods. 1 a § 7 CMP v spojení s § 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení § 65 CMP až 67 CMP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 2 ods. 1 CMP v spojení s § 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnuté uznesenie v časti zmenil podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 388 CSP a v časti odvolanie matky odmietol podľa § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 386 ods. 1 písm. c/ CSP.

11. Vo všeobecnosti je správnu úvaha, že zmena prostredia/bydliska dieťaťa je významnou otázkou, ovplyvňujúcou praktický výkon rodičovských práv a povinností, preto je potrebné zaoberať sa stanoviskom oboch rodičov. Presťahovanie dieťaťa môže mať, z pohľadu určujúceho kritéria - záujmu dieťaťa, v konečnom dôsledku pozitívny alebo negatívny dopad, v každom prípade, ako náležite ustálil súd prvej inštancie, riešenie tejto otázky bude predmetom konania - o nezhode rodičov v otázke premiestnenia maloletého - vo veci samej.

12. Pokiaľ však ide o štádium/inštitút neodkladného opatrenia, jeho definičným znakom a (teda) obligatórnou podmienkou je potreba naliehavej/okamžitej úpravy/zásahu, čo v konkrétnostiach súdnej veci naplnené/osvedčené nie je. Je totiž vierohodnou argumentácia matky, že s ohľadom na dôsledky pandémie koronavírusu nebolo možné zabezpečiť práce na dokončení/kolaudácii domu (matky a jej partnera), preto bezprostredne neexistuje „hroziaca ujma“.

13. Zároveň, ak okresný súd poukazoval na možné ohrozenie záujmov maloletého v podobe potreby zachovania kontinuity procesu výučby (v prípade, že by zmenil bydlisko, a teda aj školské zariadenie pred ukončením školského roka), z rovnakého dôvodu (opatrenia v súvislosti s pandémiou koronavírusu)

platí, že pre spôsob/prerušenie školskej výučby existujúci v období po nariadení neodkladného opatrenia nemožno považovať za osvedčený/relevantný ani tento dôvod pre nariadenie neodkladného opatrenia. Okrem toho, hoci je pre neodkladné opatrenie rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP), v poručenských veciach (resp. vo veciach maloletých detí) nemožno neprihliadať na okolnosti, ktoré nastali po vydaní uznesenia súdu prvej inštancie do rozhodnutia odvolacieho súdu (viď napr. § 63 CMP) a to je v danej veci skutočnosť uplynutia času od vydania napadnutého uznesenia, keď aktuálne (v čase rozhodovania odvolacieho súdu) je už školský rok 2019/2020 ukončený.

14. Zhrnúc konštatované, krajský súd zmenil napadnuté uznesenie okresného súdu (vo výroku I.) a návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (čo žiadnym spôsobom neprejudikuje rozhodnutie o nezhode rodičov v otázke premiestnenia maloletého vo veci samej, resp. prípadné vydanie neodkladného opatrenia pri osvedčení predpokladov pre jeho vydanie).

15. Nad bezprostredne nevyhnutný rámec je možné dodať/poznamenať, že skutočnosti naznačované otcom, t.j. jeho zvýšené výdavky pri dochádzaní za maloletým (v prípade jeho nasledovania matky, do starostlivosti ktorej aktuálne je zverený, do nového bydliska) je možné/vhodné zohľadniť pri úprave výšky výživného, resp. spôsobu odovzdávania/vozenia dieťaťa.

16. Čo sa týka ostatných dvoch výrokov (začatie konania ex offa a ustanovenie kolízneho opatrovníka na zastupovanie maloletého v danom konaní), odvolanie proti nim nie je prípustné (§ 59 a nasl. CMP, § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 355 ods. 2, § 357 CSP). Preto krajský súd odvolanie matky v tejto časti odmietol bez ich vecného posúdenia.

17. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e dovolanie prípustné.